

Urografie Cystografie

informatie voor patiënten

WAT ZIJN EEN UROGRAFIE EN EEN CYSTOGRAFIE?

Bij een urografie kijkt de radioloog via röntgenbeelden naar eventuele afwijkingen in de nieren of de urinewegen.

Bij een cystografie kijkt de radioloog via röntgenbeelden naar mogelijke onregelmatigheden in de blaas en (eventueel) in de lagere urinewegen.

TER VOORBEREIDING

Beide onderzoeken gebeuren alleen op afspraak. Hou er rekening mee dat een onderzoek door onvoorziene omstandigheden later kan starten dan gepland.

Een urografie en een cystografie gebeuren alleen op basis van een medisch voorschrift. Uw arts kan dat voorschrift meegeven, faxen of via het interne computersysteem van het ziekenhuis elektronisch opsturen.

Voor een **urografie moet u nuchter** zijn. Dit betekent dat u vier uur voor het onderzoek niets mag eten of drinken. Voor een **cystografie moet u niet nuchter** zijn.

U moet u in de ontvangsthuis van het ziekenhuis met uw elektronische identiteitskaart inschrijven.

Als u een astma of een allergie hebt, of als u ooit onaangename reacties op radiologische contrastmiddelen vertoont, meldt u dat het best vóór de start van uw urografie. Herinner ons er ook aan vóór het contrastmiddel ingespoten wordt. Een cystografie heeft geen invloed op allergieën, voor dit onderzoek hoeft u ons dus niets te melden.

Als u denkt **zwanger** te zijn, meld dit dan aan de verpleegkundige of de medische beeldvormer vóór de start van zowel de urografie als de cystografie. In sommige gevallen stellen we het onderzoek uit of stellen we vervangende onderzoeken voor. Als het onderzoek toch moet doorgaan, houden we uit voorzorg de blootstelling aan röntgenstralen zo beperkt mogelijk.

KAN IEMAND U VERGEZELLEN?

Familie of andere begeleiders kunnen u vergezellen tot aan de ingang van de onderzoeksruimte. Ze kunnen op u wachten in de wachtruimte. Alleen professionele begeleiders en begeleiders van kinderen worden, met de nodige voorzorgsmaatregelen, toegelaten in de onderzoeksruimte.

Komt u zelf op onderzoek en heeft u kleine kinderen, dan moet u buiten het ziekenhuis opvang organiseren voor uw kinderen.

ANNULERING VAN UW AFSpraak

We vragen u om ons telefonisch of via de website (<http://www.uzleuven.be/radiologie/contact-dienst-radiologie>) te verwittigen als u niet aanwezig kunt zijn op het afgesproken uur. Het tijdig afzeggen van een afspraak (minstens een dag op voorhand) geeft ons de kans om andere mensen sneller te helpen.

UROGRAFIE

Hoe verloopt een urografie?

We zullen u eerst en vooral vragen om te plassen. Nadat u op de onderzoekstafel hebt plaatsgenomen, nemen we een aantal röntgenbeelden van de nier- en van de blaasstreek. Daarna spuiten we via een ader in de arm een contrastmiddel in. Een contrastmiddel is een soort kleurstof die de nieren en de urinewegen zichtbaar maakt op de röntgenbeelden. U zult van die vloeistof weinig last hebben. Dan maken we telkens op vaste tijdstippen nieuwe beelden. Het onderzoek duurt 15 tot 20 minuten.

Soms is het nodig om op latere tijdstippen extra beelden te maken. Meestal gebeurt dat een uur na het begin van het onderzoek tot maximaal zes uur na het eerste onderzoek. In zo'n situatie maken we met u afspraken over het verdere verloop. Zo zullen we u bijvoorbeeld laten weten of u nog nuchter moet blijven of niet, waar u kunt wachten, en wanneer men u terug op de afdeling verwacht.

In sommige gevallen nemen we aansluitend röntgenbeelden van uw blaas. We kunnen die beelden pas nemen als de blaas voldoende gevuld is met het contrastmiddel. Het duurt ongeveer anderhalf uur voordat een lege blaas voldoende gevuld is.

Het is mogelijk dat we beelden moeten maken terwijl u plast. In dat geval kunt u de afdeling vooraf korte tijd verlaten, maar u mag niet gaan plassen. U mag wel eten en drinken, zodat uw blaas zich vult. Er zijn gekoelde waterbronnen op de afdeling. U mag ook de cafetaria bezoeken.

Voor een onderzoek van de urinewegen en van de blaas moet u ongeveer twee uur in het ziekenhuis verblijven.

Doet het pijn?

Het onderzoek veroorzaakt weinig ongemak. Voor we een contrastmiddel inspuiten, voelt u bij het plaatsen van de naald in een elleboogader een prik zoals bij een bloedafname. Aan het einde van het onderzoek kunt u uw normale werkzaamheden hervatten.

De resultaten van een urografie?

Het radiologische verslag wordt onmiddellijk na het onderzoek opgesteld. Soms sturen we u met de uitslag van het röntgenonderzoek terug naar de verwijzende arts (huisarts of specialist). Hij kan de resultaten onmiddellijk met u bespreken.

CYSTOGRAFIE

Hoe verloopt een cystografie?

We vragen u eerst om te plassen. Daarna moet u op de onderzoekstafel gaan liggen. We nemen eerst een röntgenbeeld van de blaasstreek.

Bij vrouwelijke patiënten brengen we een dun plasticen buisje op steriele wijze in de blaas aan. Via dit buisje vullen we de blaas geleidelijk met contrastvloeistof (kleurstof). U hebt daar geen last van. Soms is er een zeer lichte prikkeling van de blaas, waardoor u denkt dat u moet plassen. We maken de röntgenbeelden als uw blaas voldoende vol is. Meestal maken we ook beelden terwijl u plast.

Bij mannelijke patiënten brengen we een dun metalen buisje op steriele wijze in de penis aan. Het buisje wordt aan de buitenzijde vastgeklemd met een tangetje. Zo kunnen we de plasbuis en daarna de blaas met een contrastvloeistof vullen. Bij ernstige vernauwingen van de urineleider wordt de blaas rechtstreeks aangeprikt met een fijne naald doorheen de buikwand. De blaas wordt vervolgens via deze naald met contrastvloeistof gevuld. Het is niet abnormaal dat u tijdens dit gedeelte van het onderzoek de indruk krijgt dat u dringend moet plassen. Die prikkeling verdwijnt geleidelijk. Als de blaas voldoende gevuld is, maken we specifieke röntgenbeelden, meestal ook terwijl u plast.

Doet het pijn?

Het inbrengen van de sonde in de plasbuis of de blaas is onaangenaam, maar niet echt pijnlijk. Aan het einde van het onderzoek kunt u uw normale werkzaamheden hervatten.

De resultaten van een cystografie?

Het radiologisch verslag wordt zo snel mogelijk na het onderzoek opgesteld. Soms sturen we u met het resultaat terug naar de verwijzende arts (huisarts of specialist), zodat hij het resultaat onmiddellijk met u kan bespreken.

Als u een aanwezigheidsattest nodig hebt voor uw werkgever, dan kunt u dit vragen aan de onthaalbalie van de dienst radiologie.

MEER INFORMATIE

Voor bijkomende inlichtingen over urografie en cystografie kunt u terecht bij de dienst radiologie, UZ Leuven campus Gasthuisberg, tel. 016 34 77 60.

© september 2014 UZ Leuven

Overname van deze tekst is enkel mogelijk na toestemming van de dienst communicatie UZ Leuven.

Ontwerp en realisatie

Deze tekst werd opgesteld door de dienst radiologie in samenwerking met de dienst communicatie.

U vindt deze brochure ook op www.uzleuven.be/brochure/700116.

Opmerkingen of suggesties bij deze brochure kunt u bezorgen via communicatie@uzleuven.be.

Verantwoordelijke uitgever
UZ Leuven
Herestraat 49
3000 Leuven
tel. 016 34 49 00
www.uzleuven.be

Als patiënt
kunt u uw afspraken,
facturen en persoonlijke
gegevens ook online
raadplegen via **mynexuz**.
Surf naar www.mynexuz.be
voor meer informatie.

